

LYS – 3

TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI TESTİ

1. Bu testte 56 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Yazar, kondduğu çiçeğin balını emen arı gibi insanlığın içine dalıp oradan seçtiklerini romanlarında bir araya getirir.

Bu cümleye altı çizili sözün kattığı anlam, aşağıdaki-lerin hangisinde vardır?

- A) İnsanlığı tanımayan, onların sorunlarını dile getirmeyen sanatçı düşünülemez.
B) Romancı, halk şairleri kadar halkını, insanlarını yakından tanımalı ve iyi anlayabilmeli.
C) Şimdiye kadar elde ettiği her şeyi bir kenara bırakıp halkın arasına karıştı.
D) Toplumun bir parçası olan sanatçı malzemesini de toplumdan seçer.
E) Günümüzde birtakım akımlara kapılan gençler, gerçek yaşamdan uzaklaşıyor.

2. Alman düşünür Heidegger'in söyleyişiyle, "Dil varlığın evidir ve insan onun evinde oturur." Günlük konuşmalarımıza ve iş yeri adlarımızdaki Türkçe sözcük sayısının azlığına baktığımızda evimizin sahibi değil, kiracısı olma-ya doğru hızla yol almakta olduğumuz gerçeği sanırım çoğumuz tarafından kabul edilir.

Bu sözleri söyleyen yazar altı çizili sözle aşağıdaki-lerden hangisini anlatmak istemiştir?

- A) Dilimizdeki yabancı kökenli sözcüklerin hızla arttığını
B) Dilimizdeki sözcük sayısının hızla azalıp dilimizin yoksullaştığını
C) İnsanımızın giderek kendi kültüründen uzaklaştığını
D) Dilimizin geliştirilmesi noktasında sürekli bedel ödediğimizi
E) Türkçenin, diğer dillere oranla hızla zenginleştiği

3. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde yargı, nedeniyle verilmiştir?**

- A) Sabunlu elini önlüğüne sildi anne
Gizlice, suç işlemiş gibi
B) Bu afyon ruhu gibi baygın mahalleden
Hayalimde tek çizgi bir sen kalmışsın sen!
C) Desem ki vakitlerden bir nisan akşamıdır,
Rüzgârların en ferahlatıcısı senden esiyor.
D) Sevmek kimi zaman rezilce korkuludur.
İnsan bir akşamüstü ansızın yorulur.
E) Ben en hakir bir insanı kardeş sayan bir ruhum;
Bende esir yaratmayan bir Tanrı'ya iman var.

4. (I) Sait Faik'in her yeni okuma kültürüyle kabuk değiştirip sürekli yenilenen bir öykücü olduğunu kim yadsıyabilir? (II) Onun "çok büyük" bir öykücü olmayı amaçlamadığı besbelli. (III) Sıradan insanların iç dünyalarını yansıtmak Sait Faik'e her şeyden önemli gelmiştir. (IV) Denebilir ki kişiliği nasılsa öyküleri de ona uygun biçimde oluşmuştur. (V) Geleneksel kalıplara bağlı kalmadan yazması, başkalarına benzemeyen bir anlatım benimsemesi ile günümüze ulaşan bir öykü anlayışını geliştirmiştir.

Sait Faik'in eskimeyen bir öykücü olmasını sağlayan özelliği, numaralanmış cümlelerin hangisinde belirtilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. Karikatür insanların, varlıkların, olayların hatta duygu ve düşüncelerin gülünç yanını yakalayıp bunu abartılı
 I II III
 çizimlerle gülmeceli bir anlatıma dönüştürme sanatıdır.
 IV V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi yalnızca çekim eki almıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. Çağdaş Türk edebiyatının yenilikçi öykü, roman ve oyun yazarlarından Vüs'at Bener fazla yazmayan, geniş bir
 I
 okur kitlesine ulaşmamış fakat yapıtlarında kullandığı
 II III
 anlatım teknikleri, oluşturduğu kurgular, parçalı ya da
 IV
 çok katmanlı anlatım ve yarattığı yeni dille Türk edebiyatında özgün bir yere sahip olan öncü bir yazardır. Bener yapıtlarında yabancılaşmayı, çatışmayı yer yer toplumsal
 V
 olaylara yer vererek anlatıyor.

Bu parçadaki numaralanmış eylemsilerden hangisi türü bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. (I) Bir zamanlar bir balıkçıyla karısı vardı. (II) Denize yakın küçük bir kulübede oturuyorlardı. (III) Adam her gün balık tutmak için kıyıya inerdi. (IV) Elinde oltasıyla oturur, dalgın gözlerle boş sulara bakardı. (V) Derken bir sabah oltası indi suyun dibine.

Bu parçadaki numaralanmış, cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle biçimce olumlu ad cümlesidir.
 B) II. cümle bileşik yapı cümledir.
 C) III. cümle kurallı eylem cümlesidir.
 D) IV. cümle bağımlı sıralı cümledir.
 E) V. cümle devrik, olumlu eylem cümlesidir.

8. Her deneme, bana göre mutlaka doğurgan olmalı ve okura, yaşamın ne kadar hazinesi varsa onu sunmalı; deneme okuyan kişi, göremediklerini görmeli, duymadıklarını duymalıdır.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Edat (İlgeç)
 B) Eylemi durum yönünden belirten sözcük
 C) Adlaşmış sıfat-fiil (ortaç)
 D) Ayrılma durum eki almış sözcük
 E) Gereklilik eki

9. Tolstoy, her dönem yazmayı sürdürmüştür () Çevresinde olup biten her şeye karşın yazmak () Bu () onun sığına-
cağı tek limanıdır. Yaşadığı onca sıkıntı ve acıya karşın
üretmeyi () herkese yönelik eserler vermeyi bırakmamış-
tır.

**Bu parçada ayraçlarla belirtilen yerlere, aşağıdaki
noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getiril-
melidir?**

- A) (;) (...) (,) (,) B) (;) (,) (,) (,) C) (;) (...) (,) (,) (,)
D) (,) (...) (,) (,) E) (,) (...) (,) (,)

10. 1980'lerden başlayarak pek çok sanatçı gibi Orhan
I II
Kemal'le de okurlar arasında bir uzaklık oluşmuştur. Or-
han Kemal; Murtaza, Eskici Ve Oğulları, 72. Koşuş gibi
III
önemli yapıtların yazandır. Günlük yaşamı olağanüstü
IV
bir yalınlıkla işlemiştir. Ayrıca Türkçeye azımsanmayacak
V
katkılarda bulunmuştur.

**Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinde bir
yazım yanlış vardır?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. (I) Ülkemizdeki edebi eserlerin tanıtımı ne yazık ki yeterin-
ce yapılmıyor. (II) Kültür, sanat sayfalarında yeni yayımla-
nan her esere yer verilmiyor. (III) Yayınlar ancak, yazarın
bireysel çabasıyla okuyucuya ulaşabiliyor. (IV) Bir ülke
edebiyatı birkaç yazarla yaşamını sürdürmeye çalışırsa
o ülke edebiyatı büyük yara alır. (V) Hatta, onun varlığı
tartışılır hâle gelir.

**Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden
sonra düşüncenin akışına göre, "Halbuki bir ülke ede-
biyatı, edebi eser veren tüm yazarlarıyla varlığını sürdü-
rür." cümlesi getirilebilir?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

12. Lirik şiir, duygularla yoğunlaşmış şiirdir. Nesneden ve
nesneden uzak durur. Bir bakıma "saz şiiri" olarak doğ-
muştur. Yahya Kemal: "Lirik şiire karşılık aşk kelimesini
öneriyorum." der. Şaire katılmamak elde değil ama ben
lirik şiirin aşkın dışında da anlam taşıdığına inanıyorum,
desem yanlış mı olur? Geçen gün televizyonda lirik söz-
cüğünün anlamına yeni anlam katıldığını da görünce...

**Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerin
hangisi söylenemez?**

- A) Alıntıdan yararlanılmıştır.
B) Tanım yapılmıştır.
C) Öznellik ağır basmaktadır.
D) Açıklamaya yer verilmiştir.
E) Öyküleme öğelerinden yararlanılmıştır.

13. Günümüz dünyasında artık her şey ileri teknoloji sayesinde farklılaştı. Sözelimi cep telefonları, bilgisayarlar, internet gibi yenilikler, aradaki uzaklıkları ortadan kaldırıyor; herkesi sanal bir ortamda yakınlaştırıyor. Buraya kadar iyi hoş ama işin çevreci boyutu bir yana, insan sanal bir görüntü değil ki! İnsan; eti kemiği olan, düşünen, üreten, karar verebilen, sanat ve bilimle uğraşan, sosyal yapısı olan bir canlıdır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tartışmacı anlatım biçimi kullanılmıştır.
- B) Örneklerden yararlanılmıştır.
- C) Öznel değerlendirmeler görülmektedir.
- D) Öneri cümleleri vardır.
- E) Bir konuda genelleme yapılmıştır.

14. İyi bir roman, daha ele alınır alınmaz bizi kendimizden uzaklaştırıp bize başka bir dünyanın kapısını aralamak zorundadır. Biz onun ardı sıra koşmalıyız. Bu romanın kim tarafından yazıldığı, nasıl yazıldığı beni pek ilgilendirmemeli.

Bu parçaya göre, yazarın iyi bir romanda aradığı nitelik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yoğunluk
- B) Özlülük
- C) Sürükleyicilik
- D) Gerçeklik
- E) İnandırıcılık

15. Ona göre bir yazarı eskiten şey, yaşamda, dilde ve duygulardaki değişmedir. Kendisi, istediği çizgiye ulaşmadığını söylese de ele aldığı konular ve dil yönünden güncelliğini korumayı başarmış bir yazarımızdır. Değişik türlerdeki yapıtlarıyla bir edebiyat ustası, bir eğitimci, Türkçeyi sağlam temeller üstüne oturtup onun gelişiminde büyük katkıları bulunan bir dilci olarak eskimeyen değerler arasındaki yerini koruyacaktır.

Bu parçada sözü edilen kişi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Dilin gelişmesine önemli katkılarda bulunduğu
- B) Günlük olayları işlediğine
- C) Ele aldığı konuların güncelliğini koruduğuna
- D) Bir edebiyat ustası ve eğitimci olduğuna
- E) Kendisini yeterince başarılı görmediğine

16. Bu aralar “beden dili” fazlasıyla popüler. Çünkü beden dilini bilen insanlar artık konuşmaya gerek kalmadan karşısındakinin neler hissettiğini anlayabilir. Kısa bir an için bile olsa farkında olmadan yaptığımız ufacık bir el veya yüz hareketi, gizlemeye çalıştığımız duygularımızı ortaya çıkarabilir. Yani sözlerimiz yalan olabilir ama hareketlerimiz asla. Yeni tanıştığımız bir kişi, eğer beden dilini bilen biriye ona karşı ne hissettiğimizi hemen anlayacaktır. Beden dilinin, mağara döneminden günümüze kadar uzandığını söyleyen uzmanlara göre de yaptığımız pek çok hareket içgüdüselidir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Beden dilinin yanıltıcı olmadığına
- B) Jest ve mimiklerin kişiyi ele verdiğine
- C) Beden dilinin çok eski çağlardan beri kullanıldığına
- D) Beden dilinin ilkel bir anlaşma aracı olduğuna
- E) Beden dilinin söze kıyasla daha gerçek olduğuna

17. Klasik roman, kendi içinde dört dürtlük bir dünyadır. Onun bu kendi kendine yeterliliği, entelektüel düzeyi birbirinden farklı kitlelerce okunabilmesine olanak verir. Oysa modern roman, klasik romanın bu kendi başınlığını kırar. Oradaki karakterler, olaylar ya da diyaloglar salt kendilerinden kaynaklanmaz. Modern roman, birçok farklı anlatıdan esinlenir ve oralardan alınan parçalarla kendini var eder. Modern roman, dış referanslarını değersiz olmaktan çıkarıp hayati bir öneme kavuşturur. Okurundan belli bir entelektüel yoğunluk ve zihinsel çaba ister, onda bilmece çözme ve oyun oynama isteği uyandırır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değnilmemiştir?

- A) Klasik romanla modern roman arasında önemli farklılıklar olduğuna
B) Klasik romanın kendi içerisinde bir bütünlük taşıdığına
C) Modern romanın, kendi dışındaki anlatılarla yaşam bulduğuna
D) Klasik romanların daha kalıcı ve daha kolay okunur olduğuna
E) Modern romanları okumanın kendini geliştirme ile ilgili olduğu

18. Gelenekler, bireysel yaratıcılık, grup farklılaşması ya da değişen koşullara uyarlama zorunluluğundan ileri gelen değişme dinamiği ile çatışır. Bu durum kuşak farklılaşmasına neden olur. Ama aynı zamanda da değişimle uzlaşır. Çünkü gelenekler değişmeyi, gecikmeli de olsa, giderek özümser; bugünün değişimleri, yarının gelenekleri olur.

Yukarıdaki parçada “gelenek” ve “değişim” ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşlamaz?

- A) Geleneklerin değişimle çatışması nesiller arası kopukluğa neden olabilir.
B) Gelenekler de zamanla değişebilir.
C) Değişimin başlıca nedenleri yaratıcılık ve farklılaşmadır.
D) Benimsenen değişim geleceğin geleneği olur.
E) Gelenekler, değişen koşullara çabuk uyum sağlar.

19. Bu roman, kişi kadrosu yönünden çok zengindir. Vezirlerden paşalara, şairlerden hocalara, jurnalcilerden genç aydınlara, oradan da sevgililere... Roman kişilerinin büyük çoğunluğu bir ahlaki yozlaşmanın, erdemsizliğin, servetin, açgözlülüğün, hırsın, egonun kurbanı olur. İşgal altındaki İstanbul'un fotoğrafını sunan bu roman; bir yerde İstanbul'u işgale götüren kokuşmuşluğun nedenini bu fotoğrafa yansıtmak ister. Devletin ileri gelenlerinin tek sorunu eğlenmek, yemek, içmektir. Bu da İstanbul'a böylesine bir son hazırlamıştır.

Bu parçada anlatılan romanla ilgili aşağıdakilerden hangisine değnilmemiştir?

- A) Çok değişik çevrelerden kişilere yer verildiğine
B) Kişilerin genellikle ahlaki yönden bozuk olduğuna
C) İşgal altındaki İstanbul'un durumunu gerçekçi bir biçimde yansıttığına
D) İstanbul'un işgal nedenini yansıtmayı amaçladığına
E) Yöneticilerin İstanbul'u kurtarmak için gösterdikleri çabaya

20. Gereğince değerlendiremediğimiz, özellikle unutturulmuş yazın emekçileri vardır yazınımızda. Bunlar, kendilerini halkın mutluluğuna adanmışlardır. Yaşamlarında çeşitli baskılarla susturulmak istenmişlerdir; edebiyat kitaplarından, antolojilerden sürülmüşlerdir. ---- Bir gazete haberine sıradan konu olurlar sadece. İster yaşarken ister ölümlerinden sonra olsun, titiz bir araştırmacı onları keşfedene dek zaman içinde demlenerek değerlerini artırırlar.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Sıradan insanların içinde kaybolup giderler.
B) Ölümlerinde de peşlerini bırakmaz bu değerbilmezlik.
C) Ama bu durum onların ünlü olmalarını engellemez.
D) Yazdıklarıyla yeni bir akımın öncüsü olurlar.
E) Ancak zaman içinde değerleri anlaşılır.

21. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde ayraç içinde verilen sanat yoktur?**

- A) Ben de gördüm güneşin doğarken battığını
Esrarlı bir bakışın gönlü kapattığını
(Tezat)
- B) Suya versin bağban gülzarı zahmet çekmesin
Bir gül açılmaz yüzün tek verse bin gülzâre su
(Tenasüp)
- C) Bir güzel şuha dedim ki iki gözün sürmelidir
Dedi vallahi seni Hind'e kadar sürmelidir.
(Telmih)
- D) Yeni bir ülkede yem vermek için atlarına
Nice bin atlı kapılmıştı fetih rüzgârına
(Hüsn-i talil)
- E) Renkler başkalaştı gün ortasında
Koyu bir karanlık öptü denizi
(Teşhis)

22. (I) Şair, şiirlerinde hep "umutsuzluk" kavramını işlemiştir. (II) Şiirlerini okurken daha ilk mısradaki acı çığlıklar duyarsınız. (III) Duyarsız kalmak istersiniz bu çığlıklara ama dizeler tutar elinizden çeker sizi daha derinlere. (IV) Siz, daha derinlere düşmemek için tutunmak istersiniz şiirin en iyimser kelimesine ama nafiye. (V) Şiirin bütününde aynı karamsarlığı bulursunuz çünkü. (VI) Sonra daha derinlerdekindi keşfetmek için çaresiz tutarsınız dizelerin elinden.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangilerinde sanatlı bir söyleyiş yoktur?

- A) I. ve II. B) I. ve V. C) II. ve VI.
D) III. ve V. E) V. ve VI.

23. Ne komşu ziyaretleri ne de aile içi sohbetler kaldı günümüzde. Toplumun, özellikle teknolojik açıdan gelişme sürecinde, bu ananeleri gitgide kaybolmuş, yerlerini bireysel yapılan ve teknolojiye dayalı etkinlikler almış. Bu gidişin iyi mi kötü mü olduğu açık değilmiş gibi hâlâ tartışılıyor.

Bu sözler, aşağıdaki kavramlardan hangisinin eksikliğini ön plana çıkarmaktadır?

- A) Özgünlük B) Anonimlik
C) Tutarlılık D) Gelecekçilik
E) Gelenekçilik

24. Ey serv-i sehi sen geleli sey ile bağa
Kaygulu mükedder
Çok ali nesebler özünü saldı ayağa
Kul boldu sanevber

Bu dizeler aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisiyle yazılmış olabilir?

- A) Müstezat B) Murabba
C) Rubai D) Muhammes
E) Terkib-i bent

25. I. Önceden yazılmış bir metne dayanmadan sahnede doğaçlama olarak oynanan halk tiyatrosu türü
II. Türk edebiyatına Tanzimat Döneminde giren, sadece hareketlerle oynanan sözsüz tiyatro türü
III. Önemli ya da soylu kişilerin başlarına gelen yıkımları, kötü kaderlerini konu alan oyun türü
IV. Masalın sahneye uygulanmış biçimidir. Kahraman olarak doğaüstü varlıkların ve insanların anlatıldığı tiyatro türü

Aşağıdaki terimlerden hangisinin açıklaması yukarıda verilmemiştir?

- A) Komedy B) Feeri C) Pandomim
D) Tragedya E) Tuluat

26. Eyvâh, ne yer ne yâr kaldı!
Gönlüm dolu âh u zar kaldı!
Şimdi buradaydı gitti elden,
Gitti ebede gelip ezelden

Aşağıdakilerden hangisi, içerdği duygu yönünden bu şiire anlamca en yakındır?

- A) Her şey yerli yerinde, havuz başında servi
Bir dolap gıcırıyor uzaklarda durmadan
B) İçtin mi a canım yine mestâne durursun
Gamzen gibi âşıklara bigâne durursun
C) Bosnalı der behey devletlü vezir
Nemçe kralının kasdı bizedir
D) Her kimin tedbiri takdire uya
Cihan nimetinden yer doya doya
E) Dün meclisimizin bir ezeli neş'esi vardı
Sevdiğim kayboldu cihanı elem sardı

27. Bitti sevda kesildi çığlıkları martıların
Su gibi bitti, suya karıştı gibi bitti
İtti kıyıyı adına deniz dediğimiz şey
Unuttuk her ikimiz de her türlü yetinmezliği

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Benzetme sanatından yararlanılmıştır.
B) Yinelemelerle anlatıma etkileyicilik kazandırılmıştır.
C) Devrik cümlelerle anlatım güçlendirilmiştir.
D) Duyular arası aktarmadan yararlanılmıştır.
E) Modern şiir geleneğiyle yazılmıştır.

28. I. Kavuştak Tekrarlanan dizeler, nakarat
 II. Tegazzül Betimleme yapılan bölüm
 III. Hiciv Yergi amaçlı yazı
 IV. Orta oyunu Halk tiyatrosu
 V. Fıkra Güncel olaylar

Yukarıdaki numaralanmış terimlerden hangisi karşı-sındakiyle ilişkilendirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

29. Bilmem kime, bilmem neye uyduk gittik
 Gâhi meye gâhi ney'e uyduk gittik
 Erbâb-ı zekâ rivâyı mezhep bildi
 Biz dîl-i divaneye uyduk gittik

Bu dizeler, aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisiyle yazılmış olabilir?

- A) Şarkı B) Muhammes C) Gazel
 D) Mesnevi E) Rubai

30. I. Bir gün için feryadı zar
 II. Bûlbûl eder her dem seher
 III. Aç sinemi gel gör ne var
 IV. Arttı derdim yüze doğru

Bu dördütle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söy-lenemez?

- A) 4 + 4 duraklı 8'li hece ölçüsü vardır.
 B) Redif yoktur.
 C) Koşma tipi uyak vardır.
 D) I., II., III. dizeler arasında tam uyak vardır.
 E) Halk şiiri geleneğiyle yazılmıştır.

31. I
 Çukurova bayramlığın giyerken
 Çıplaklığın üzerinden soyarken
 Şubat ayı kış yelini kovarken
 Cennet demek sana yakışır dağlar

II
 Bir odası vardır gayet küçücek
 Kendi akı sıra keyf yetirecek
 Bir çanağı yoktur ayran içecek
 Kahveyi bulunca fincan beğenmez

- I. On birli hece ölçüsüyle oluşturulmuştur.
 II. Uyak (kafiye) şemaları aynıdır.
 III. Konuları aynıdır.
 IV. Koşmadan alınmıştır.
 V. Sözcük durumunda rediflere yer verilmiştir.

Yukarıda numaralanmış bilgilerden hangileri, verilen dördüklerin ortak özelliği değildir?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) III. ve IV.
 D) III. ve V. E) IV. ve V.

32. Aşağıdakilerden hangisi, Karagöz oyununun özelliklerinden biri değildir?

- A) Şive taklitleri yapılarak seyirci güldürülür.
- B) Hacivat ve Karagöz olmak üzere iki değişmez tip vardır.
- C) Şekilleri hareket ettirene "Karagözcü" (hayali) denir.
- D) Zenne, Bebe Ruhi, Arnavut gibi yardımcı tipler vardır.
- E) Konuşmalar hazır bir metne dayanır.

33. Aşağıdakilerden hangisi, Millî Edebiyatın özelliklerinden biri değildir?

- A) Halk edebiyatından ilham almak
- B) "Sanat toplum içindir." görüşünü benimsemek
- C) Türk insanının sorunlarını ele almak
- D) Sade dili savunmak
- E) Şiirde ölçü ve uyağa önem vermemek

34. (I) Yenilikçi düşünceleriyle Tanzimat Döneminin kurucuları arasında yer alan Ziya Paşa, geleneğe bağlılığını sürdürmüştür. (II) Ziya Paşa'nın şiirleri, divan edebiyatı şiirleri tarzındadır. (III) Gazel, kaside, terakib-i bent ve terci-i bent nazım biçimlerini kullanmıştır. (IV) "Şiir ve İnşa" adlı yazısında; asıl edebiyatımızın halk edebiyatı değil, divan edebiyatı olması gerektiğini savunmuştur. (V) Sadrazam Ali Paşa'yı eleştirdiği "Zafername" adlı eseri ise döneminin başarılı hiciv örnekleri arasında yer almaktadır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

35. Gözlerin
Yükü ağır iki kırlangıç
Bana doğru kalbime doğru
Uçan uçan iki kırlangıç
Kimi zaman deşip geçen
Kimi zaman çarpıp kalan
Karanlık şeylerden aydınlıklar taşıyan
Sevinçle kederi
Aşkla çileyi
Bugünle yarını yansıtan
İki kırlangıç

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ritmin sağlanmasında yinelemelerden yararlanılmıştır.
- B) Yabancı kökenli sözcüklerle anlam belirsizleştirilmiştir.
- C) Benzetme sanatından yararlanılmıştır.
- D) Modern şiir özelliklerini taşımaktadır.
- E) İmgeler ve çağrışımlarla okuyucuda farklı etkiler uyandırmaya amaçlanmıştır.

36. Başlangıçta roman ve tiyatro alanında çalışmasına karşın, daha sonra bütün çalışmalarını dil alanında yoğunlaştırmıştır. Dilde sadeleşme taraftarı olan sanatçı, “Kamus-ı Fransevi, Kamus-ı Türkî” adlı sözlükleri ve “Kamus’ül A’lâm” adlı ilk ansiklopediyi yazmasına karşın, daha çok “Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat” adlı romanıyla tanınmıştır.

Bu parçada tanıtılan yazar, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şemsettin Sami
- B) Muallim Naci
- C) İbrahim Şinasi
- D) Samipaşazade Sezaî
- E) Recaizade Mahmut Ekrem

37. Eski ve yerleşmiş bir geleneği, belirli estetik kurallarıyla, zamanın asil ve klasik sanat görünümünde olan divan şiiri, on dokuzuncu yüzyılın başından beri, sıradan ya da büyük ustaların taklidi düzeyinde görülmeye başlamış, ---- itibaren de ağır eleştirilere uğrayarak gitgide unutulmaya terk edilmiştir. Bununla birlikte Tanzimat edebiyatının her iki döneminde, hatta ---- şairleri arasında da divan edebiyatına farklı düzeylerde ilgi duyulmuştur. Bu ilgi, bazen yenileşen ve Avrupalı bir karakter kazanan şiir anlayışına paralel olarak bazı değişikliklerle, bazen de eski anlayışın bir devamı biçiminde ortaya çıkmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

- A) Şinasi’den – Milli Edebiyat
- B) Namık Kemal’den – Servet-i Fünun
- C) Ziya Paşa’dan – Milli Edebiyat
- D) Ahmet Mithat Efendi’den – Fecr-i Ati
- E) Ziya Paşa’dan – Fecr-i Ati

38. **Cenap Şahabettin ve şiirlerinin özellikleriyle ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Şiirlerinde “Sanat, sanat içindir.” görüşüne bağlı kalmıştır ve toplumsal konulara değinmemiştir.
- B) Aruza ve ahenge çok önem vermiş, müzikaliteyi eserlerinde vazgeçilmez kabul etmiştir.
- C) Süslü bir anlatım, değişik ritim ve farklı hâyaller yaratılmak için dili zorlamıştır.
- D) Son dönem eserlerinde Türkçülük akımının etkisiyle dilini sadeleştirmiş ve hece ölçüsünü kullanmıştır.
- E) Türk şiirinde parnasizme uygun şiirler yazarak bu akıma öncülük etmiştir.

39. "Türk dilleri sözlüğü" anlamına gelen bu yapıt çeşitli Türk lehçelerinin ansiklopedik bir sözlüğü niteliğindedir. Sözlüğün hazırlayıcısı tam bir anadil bilinciyle davranmış, 1072'de bitirdiği yapıtında Türkçenin Arapçayla boy ölçüşebilecek güçte ve zenginlikte olduğunu göstermek istemiştir.

Bu parçada sözü edilen yapıt ve yazarı aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Muhakemetü'l Lügateyn – Ali Şîr Nevaî
- B) Atabetü'l Hakayık – Edip Ahmet Yükneki
- C) Divanü Lügate't Türk – Yusuf Has Hacip
- D) Muhakemetü'l Lügateyn – Kaşgarlı Mahmut
- E) Divanü Lügate't Türk – Kaşgarlı Mahmut

40. Tanzimat Dönemi edebiyatına kadar roman ve öykünün işlevini gören, değişik konularda aruzun kısa kalıplarıyla yazılan bir nazım biçimidir mesnevi. Divan şairlerimizden ---- de bu nazım biçimiyle eser vermiş önemli sanatçılarımızdandır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıda verilenlerden hangisi getirilemez?

- A) Nâbî
- B) Fuzûlî
- C) Şeyhî
- D) Bakî
- E) Süleyman Çelebi

41. Servet-i Fünuncuların çağdaşı olsa da onlara katılmamıştır. ---- da Ahmet Rasim gibi Ahmet Mithat Efendi'nin yolundan gitmiştir. Doğrudan doğruya halka seslenme, halkı eğitime yolunu benimsemiştir. Daha çok okunmak için mizahtan yararlanmıştır. Ancak mizahla başlayan romanları genellikle acı biter. 1887'de Tercüman-ı Hakikat gazetesinde ilk romanı "Şık" yayımlanır. Bunu "Mürebbiye", "Gulyabani", "Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç" gibi romanları izler.

Bu parçada boş bırakılan yere, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Halit Ziya Uşaklıgil
- B) Reşat Nuri Güntekin
- C) Hüseyin Cahit Yalçın
- D) Hüseyin Rahmi Gürpınar
- E) Mehmet Rauf

42.

Şairler	Topluluklar	Akımlar
.....	Servet-i Fünûn	Batıcılık
Ömer Seyfettin	Türkçülük
M. Akif Ersoy	Bağımsızlık

Yukarıda şairlerin, içinde yer aldıkları topluluklar ve sa-
vundukları düşünce akımları verilmiştir.

**Tablodaki boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakiler-
den hangisinde verilenler getirilmelidir?**

- A) Tevfik Fikret – Genç Kalemler – Türkçülük
B) Mehmet Rauf – I. Yeniciler – Batıcılık
C) Cenap Şahabettin – Genç Kalemler – İslâmcılık
D) Ahmet Haşim – Fecr-i Âti –İslâmcılık
E) Süleyman Nazif – I. Yeniciler – Batıcılık

43.

- I. “Serim–dügüm–çözüm” bölümleriyle geliştirilen kla-
sik hikâyecilik anlayışıyla edebiyatımızda “Maupas-
sant” tarzını temsil eder.
II. Hecenin beş şairinden biridir. Şiirlerinde hem aruz
hem de hece ölçüsünü kullanmış, asıl ününü heceyle
yazdığı şiirlerle sağlamıştır.
III. Servet-i Fünuncuların sanat anlayışlarına karşı çıka-
rak sade bir dille ve hece ölçüsüyle yurt ve kahra-
manlık şiirleri yazmıştır. Bu bakımdan Milli Edebiyat-
çıları etkilemiştir.
IV. Klasik Türk edebiyatı olarak gördüğü divan şiirini ör-
nek alarak o yolda bazı gazeller, şarkılar, rubailer yaz-
mıştır. Edebiyatımızda “neoklasik” anlayışın temsilci-
sidir. “Ok” şiiri dışındaki tüm şiirlerini aruzla yazmıştır.
Aşk, ölüm, sonsuzluk temalarını işlemiştir.

**Bu açıklamalarda, aşağıdaki sanatçıların hangisin-
den söz edilmemiştir?**

- A) Yahya Kemal Beyatlı
B) Faruk Nafiz Çamlıbel
C) Ahmet Haşim
D) Ömer Seyfettin
E) Mehmet Emin Yurdakul

44. ---- iki uygarlık arasında bocalayan toplumumuzun yanlış tutumlarını, davranışlarını, saçmalıklarını alaya alan, eleştirel bir romandır. Yapıt, çocukluğu Abdülhamit döneminde geçen Meşrutiyet ve Cumhuriyet Dönemlerini de yaşayan Hayri İrdal'ın anıları biçiminde verilmiştir. ---- toplumun son elli yılda geçirdiği bunalımları bu eserde anlatmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri sırasıyla getirilebilir?

- A) Kiralık Konak, Yakup Kadri Karaosmanoğlu
- B) Saatleri Ayarlama Enstitüsü, Ahmet Hamdi Tanpınar
- C) Şiipsevdi, Hüseyin Rahmi Gürpınar
- D) Fatih – Harbiye, Peyami Safa
- E) Araba Sevdası, Recaizade Mahmut Ekrem

45. ----, yalnız Servet-i Fünun edebiyatının değil, Türk edebiyatının en önemli romancılarından. Edebiyatımızın roman ve hikâye alanındaki en önemli isimlerindendir. Romanlarında kullandığı dil, Servet-i Fünun şiirlerinde olduğu gibi ağırdır. Mensur şiirlerinde ise daha ağır bir dil kullanmıştır. En önemli niteliği ise edebiyatımızda Batılı anlamda ilk romanları yazmasıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Mehmet Rauf
- B) Halit Ziya Uşaklıgil
- C) Hüseyin Rahmi Gürpınar
- D) Süleyman Nazif
- E) Cenap Şahabettin

46. II. Abdülhamit dönemi İstanbul'unun kenar mahallelerinde yaşayan çeşitli nitelikte kişiler ve bunlar arasında geçen olaylar anlatılır ----. Karagöz ve orta oyunu oyuncusu Tevfik, İmam Hacı İbrahim Efendi, padişaha bağlı zaptiye nazırı Selim Paşa, Rabia bu romanın en önemli kişileridir. Romanda baskı yönetimi, hafiyelik, jurnalcılık, toplumsal ve töresel özellikler üzerinde durulan konulardır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Sinekli Bakkal'da
- B) Çalılık'ında
- C) Sürgün'de
- D) Kiralık Konak'ta
- E) Üç İstanbul'da

47. ----, Genç Kalemler dergisinde 1911 yılında “Yeni Lisan” adlı makaleyi yayımlayarak ---- Dönemindeki dil anlayışının nasıl olması gerektiği konusunda görüşlerini ortaya koymuştur.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

- A) Hüseyin Cahit Yalçın – Servet-i Fünun
- B) Namık Kemal – Tanzimat
- C) Fuat Köprülü – Cumhuriyet
- D) Ahmet Haşim – Fecr-i Ati
- E) Ömer Seyfettin – Milli Edebiyat

48. Türk toplumunun Tanzimat’tan Atatürk Türkiye’sine kadar olan dönemde kuşakların yaşadığı sosyal değişim ve krizleri, yaşayış ve görüş farklılıklarını, kuşaklar arası çatışmaları anlatan, daha çok romancı yönüyle ön plana çıkan sanatçımız ----

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ömer Seyfettin’dir.
- B) Mehmet Emin Yurdakul’dur.
- C) Falih Rıfkı Atay’dır.
- D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu’dur.
- E) Halit Fahri Ozansoy’dur.

49. Aşağıdakilerin hangisinde **bilgi yanlış**ı vardır?

- A) Orhan Veli Kanık, şiirde yer alamayacağı düşünülen basit ya da kaba sözleri, okuyucuyu rahatsız etmeyecek biçimde kullanmıştır.
- B) Ses ve biçim mükemmelliğine önem veren Ahmet Muhip Dıranas, Baudelaire’in sembolizm anlayışını Türk şiirine başarıyla uygulamıştır.
- C) Ahmet Kutsi Tecer, şiirlerinde Anadolu folklorundan, günlük yaşantılardan, Anadolu’nun eski efsanelerinden geniş ölçüde yararlanmıştır.
- D) Karanlık çağrışımlarla örülü, anlaşılması çaba gerektiren, toplumsal ve bireysel eleştiri içeren şiirleriyle tanınır Ceyhun Atuf Kansu.
- E) Behçet Kemal Çağlar, ulusal duyguları ve Atatürk sevgisini şiirlerinde işlemiş, ülke güzelliklerini ve sorunlarını öne çıkarmıştır.

50. Dram ile ilgili olarak verilen aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Konular tarihten ya da mitolojiden alınır.
- B) Üç birlik kuralına uyma zorunluluğu yoktur.
- C) Perde sayısı yazarın isteğine bağlıdır.
- D) Toplumdaki her insan tipine yer verilir.
- E) Gülünç ve acıklı olaylar bir arada bulunur.

52. Konularını Ege Bölgesi ve Akdeniz Bölgesi kıyı ve açıklarında gelişen, denize bağlı olaylardan çıkardı. İçinde yaşadığı, en küçük ayrıntılarına kadar bildiği hür ve asi denizi, kaderleri denizin elinde olan balıkçıları, dalgıçları, sünger avcılarını ve gemileri zengin bir terim ve mitoloji hazinesinden beslenerek denize karşı sonsuz bir hayranlıktan gelen şiirli, yer yer aksayan ama sürükleyip götüren bir anlatımla hikâye ve romana aktardı. Aganta Burina Burinata, Mavi Sürgün, Parmak Damgası yapıtlarından bazılarıdır.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Memduh Şevket Esendal
- B) Sait Faik Abasıyanık
- C) Halikarnas Balıkcısı
- D) Reşat Nuri Güntekin
- E) Falih Rıfkı Atay

51. Sanat yaşamına Fecr-i Ati'yle başlayıp daha sonra Milli Edebiyat akımına geçen romancılar arasında ----, ---- adlarını sayabiliriz.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Refik Halit ve Yakup Kadri'nin
- B) Halide Edip ve Reşat Nuri'nin
- C) Reşat Nuri ve Peyami Safa'nın
- D) Yakup Kadri ve Abdülhak Şinasi'nin
- E) Halide Edip ve Emin Bülent'in

53. I. Yaşam oldukça karmaşıktır, bu karmaşıklık içinde gerçekleri bulmak zordur.
 II. Sosyal çevre değil, birey ön plandadır.
 III. Eserler iç dünyadan damıtılarak oluşturulur.
 IV. Sanatçı eserlerinde çoğunlukla kendi kişiliğini ön plana çıkarır.
 V. Okurlar eserleri okurken “Acaba ne olacak?” duygusuna kapılır.

Modernizmle ilgili verilen numaralanmış özelliklerden hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

54. Bana göre, değişen hiçbir şey edebiyatın konusu olamaz. Edebiyat tek bir şey için yapılmalıdır: İnsanlara erdem aşılama. Bunun için de insanlara değişmeyen kişilik özelliklerini göstermeye çalışırım. Eserlerimi okusunlar ve ibret alsınlar diye...

Bu parçada sanat anlayışını belirten yazar aşağıdaki akımlardan hangisine bağlı olabilir?

- A) Natüralizm (Doğalcılık)
 B) Empresyonizm (İzlenimcilik)
 C) Klasisizm
 D) Sembolizm (Simgecilik)
 E) Sürrealizm (Gerçeküstüçülük)

55. Öykülerinde bireyin toplumdaki yaşam biçimleri üzerinde durdu. Bunların aksayan yanlarını mizah öğeleri kullanarak anlattı. Eski ve yeni yaşam biçimi arasında kalmış insanların, sonradan görme zenginlerin yaşamlarını ele aldı. Toplumun değişik kesimlerden seçtiği kişilerin tutarsızlıklarını, çelişkilerini ikiyüzlülüklerini sergiledi. Öykülerinin arka planında da çoğunlukla İstanbul manzaraları oldu. Tiyatrodaki ilk eserlerinde dramatik türün başarılı örneklerini verdi. Ardından epik tiyatro denemelerine girişti. “Keşanlı Ali Destanı” adlı oyunu “Türk tiyatrosu”ndaki ilk epik tiyatro örneğidir. Daha sonraki dönemlerde konularını güncel olaylardan alan siyasal sosyal taşlamaların ağır bastığı oyunlar yazdı.

Bu parçada edebiyat anlayışı ve eserlerinden söz edilen sanatçımız aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sait Faik Abasıyanık
 B) Sabahattin Ali
 C) Halikarnas Balıkcısı
 D) Tarık Buğra
 E) Haldun Taner

56. **Aşağıdaki yazar-eser eşlemelerinden hangisi yanlıştır?**

- A) Memduh Şevket Esendal – Ayaşlı ve Kiracıları
 B) Ahmet Haşim – Göl Saatleri
 C) Orhan Asena – Hürrem Sultan
 D) Halide Edip Adıvar – Ateşten Gömlek
 E) Sait Faik Abasıyanık – Yılanların Öcü